

BACKGROUND REPORT

PRAGUEPRAŽSKÝ
STUDENTSTUDENTSKÝ
SUMMIT

ECOSOC

Přístup k pitné a nezávadné vodě

Přístup k pitné a nezávadné vodě

1. Úvod

Přístup k pitné a nezávadné vodě patří v současnosti k nejpálčivějším otázkám, které je nutné řešit jak na mezinárodní, tak i na lokální úrovni. Tato problematika je zásadní pro udržitelný rozvoj lidstva a podle mínění mnoha odborníků se voda stane nejdůležitější surovinou 21. století. Období mezi lety 2005–2015 bylo nazváno Valným shromážděním OSN mezinárodním desetiletím „Voda pro život“ a rok 2013 se stal celosvětovým rokem „vodní spolupráce“.¹

Podle zprávy OSN o lidském rozvoji se 1,1 miliardě lidí nedostává přístupu k nezávadné pitné vodě, 2,6 miliard lidí nemá přístup k základní kanalizaci a každoročně zemře na onemocnění, která jsou způsobena špatnou kvalitou vody, více jak 1,5 milionů dětí do pěti let. Podle některých prognóz se do roku 2025 zvýší množství lidí, kteří nemají přístup k pitné vodě až na dvě třetiny světové populace.²

Voda hraje klíčovou roli k dosažení všech Rozvojových cílů tisíciletí (Millennium Development Goals, MDGs). Třetí částí sedmého cíle tisíciletí „zajistit trvalou udržitelnost životního prostředí“ je záměr „snížit na polovinu podíl lidí, kteří nemají trvalý přístup k nezávadné pitné vodě“.³ V roce 2012 se také konala konference Hospodářské a sociální rady Rio +20, která se zabývala udržitelným rozvojem a přístupem k nezávadné a pitné vodě a navazovala na tzv. Earth Summit z roku 1992 a Agendu 21.⁴

2. Rozložení světových zásob vody

Pitná voda představuje pouze 3 % světových zásob vody, z toho je více jak dvě třetiny obsaženo v ledovcích. Člověk má tedy přístup k přibližně 1 % pitné vody, což odpovídá pouhému 0,007 % veškeré vody na Zemi.⁵ Dostatečný přístup k vodě si můžeme definovat jako dostupnost nejméně 20 litrů vody na osobu za den ze zdroje vzdáleného do 1 km od místa bydliště.

¹ SINGER, Martin. *Přístup k nezávadné vodě je podle Rezoluce OSN základním lidským právem. Česká republika rezoluci nepodpořila.* [online]. [cit. 2012-08-12]. Dostupné z: http://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/pristup-k-nezavadne-vode-je-podle-rezoluce-osn-zakladnim-lidskym-pravem-ceska-republika-rezoluci-nepodporila?sel_ids=1&ids%5Bx5faed9ecad9fc9e502269bd3b10d5f12%5D=1.

² WATKINS, K. et al. *Human Development Report 2006. Beyond scarcity: Power, poverty and the global water crisis.* UNDP, New York, 2006. ISBN 0-230-50058-7. [online]. [cit. 2012-08-3]. Dostupné z: <http://hdr.undp.org/en/media/HDR06-complete.pdf>.

³ UNITED NATIONS. *The Millennium Development Goals: Goal 7.* [online]. [cit. 2012-08-10]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/environ.shtml>.

⁴ ECOSOC: *United Nations Conference on Sustainable Development (UNCSD) – Rio +20.* [online]. [cit. 2012-08-10]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/ecosoc/about/uncsdrio.shtml>.

⁵ *Drinking water.* [online]. [cit. 2012-07-14]. Dostupné z: <http://www.drinking-water.org/flash/splash.html>.

2.1 Afrika

Rozložení pitné vody v Africe je nerovnoměrné, největší koncentrace této důležité suroviny se nachází v oblastech kolem řeky Nilu, Niger, Zambezi, Orange a jezera Čad. Dostupnost pitné vody také ovlivňuje populační růst v jednotlivých zemích, extrémní variabilita srážek, změny klimatu a zhoršování životního prostředí. Přes 14 afrických států trpí vážným nedostatkem vody a do roku 2025 k nim pravděpodobně přibude dalších 11 zemí.⁶

2.2 Evropa

V současné době se v Evropě nachází značné zásoby vody, ale to se má v blízké budoucnosti změnit. V Evropě se spotřebuje 42 % sladké vody v zemědělství, 22 % v průmyslu, 18 % při výrobě elektrické energie a 18 % na pití a komunální účely.⁷

2.3 Latinská Amerika a Karibik

V Latinské Americe a v Karibiku můžeme nalézt velké množství rozdílných klimatických pásem, a proto také zde je nerovnoměrné rozložení zásob pitné vody. Až 9 % populace nemá přístup k pitné vodě, což představuje přibližně 50 milionů obyvatel. Situace se liší v jednotlivých státech. Ve státě Uruguay se k pitné vodě bez obtíží dostane 100 % obyvatel, a oproti tomu na Haiti jen 54 %. Nejvíce vody v přepočtu na obyvatele je spotřebováno v Argentině a v Chile, kde jsou zásoby pitné vody v současnosti dostačující.⁸

2.4 Blízký východ

Státy Blízkého východu mají největší nedostatek pitné vody v důsledku kombinace aridního prostředí, subtropického klimatu, velkého nárůstu počtu obyvatel a vlády nedemokratických režimů. Nejhorší situace je v Kuvajtu, kde připadá na osobu průměrně 10 litrů vody na jeden rok, ve Spojených arabských emirátech 58 litrů a v Kataru 94 litrů.⁹ Nejlepší situace je v Turecku, které se nachází v povodí řek Eufrat a Tigris. Turecká vláda pracuje na projektu Vodovod míru, jenž má za cíl exportovat vodu do oblasti Arabského poloostrova.¹⁰

⁶ UNEP. [online]. [cit. 2012-07-19]. Dostupné z: <<http://www.unep.org/themes/Freshwater/Regions/index.asp?case=roe>>.

⁷ BECKER, Brad. *Voda bude brzy nedostatkovým zbožím*. In: [online]. [cit. 2012-07-24]. Dostupné z: <<http://www.rozvojovka.cz/clanky/945-voda-bude-brzy-nedostatkovym-zbozim.htm>>.

⁸ UNEP. *Water in the Regions*. [online]. [cit. 2012-07-19]. Dostupné z: <<http://www.unep.org/themes/Freshwater/Regions/index.asp?case=rolac>>.

⁹ UNESCO: *Water Problems*. [cit. 2012-07-26]. Dostupné z: <http://unesco.uiah.fi/water/material/05_water_problem.html>.

¹⁰ MACHÁČEK, Štěpán. *Úloha vodních zdrojů v mezinárodních konfliktech na Blízkém východě* [online]. 2006 [cit. 2012-10-05]. Dostupné z: <https://docs.google.com/a/amo.cz/viewer?a=v&q=cache:mLnDVJ83LTgJ:www.mzv.cz/file/16732/Zkracena_verze.RM.02.26.05.doc+&hl=en&gl=cz&pid=bl&srcid=ADGEEsiv5WzkI7vkazouyIiPD_Cb9GIwHzIrMcy_1sNuTsPIW8w5k0Y_5qChbiqLu-QFDzc8zHvbT9jx0tGJovyaxQs_M_O6ilgThrngOO>.

3. Důsledky nerovnoměrného přístupu k nezávadné a pitné vodě

Důsledky nerovnoměrného přístupu k nezávadné a pitné vodě se projevují ve všech oblastech života a ovlivňují veškeré aktivity člověka. Netýká se to jen zdraví, ale například i vzdělání. Je nutné si také uvědomit, že nedostatek pitné vody je často příčinou konfliktů, které jsou vyvolány státy, jenž spolu soupeří o tuto nedostatkovou surovinu.

3.1 Zdraví

Lidé mohou žít maximálně 3 až 5 dní bez vody, a proto v oblastech, kde se nenachází dostatečné množství nezávadné pitné vody, se lidé obrací i na jiné nekvalitní zdroje této suroviny. To způsobuje vážná onemocnění a často i smrt. Více jak polovina pacientů, kteří se léčí v nemocnicích po celém světě, trpí nemocemi souvisejícími se špatnou kvalitou vody. Každoročně zemře více jak 5 milionů lidí kvůli nedostatku pitné vody nebo na nemoci, které jsou způsobeny její zavadností. Mezi nejčastější nemoci patří malárie, břišní tyfus, cholera, průjem a skvrnitý tyfus.¹¹

3.2 Ženy, děti a vzdělání

V převážné většině afrických zemí slouží ženy jako sběratelky vody. Průměrná vzdálenost, kterou musí ujít každý den, činí 6 kilometrů. Ženy stráví přibližně 60 % dne sběrem vody, a i proto jim již nezbývá čas na profesionální zaměstnání. Tato příčina také zabraňuje mnoha mladým ženám a dívkám, aby navštěvovaly školy. Bez získání základního a druhotného vzdělání nemohou vykonávat kvalifikovanou práci.¹²

3.3 Konflikty

Mezinárodní právo se od druhé poloviny 20. století začínalo zabývat vodou jako životně důležitou surovinou a byla snaha o vytvoření přesných zákonů, které by upravovaly nakládání s vodními zdroji. Mezi hlavní principy patřily: nezpůsobování závažných škod povodí jiným zemím, rozumné a spravedlivé využívání a rozdělení vod daného zdroje a včasná informovanost ostatních zemí o záměrech budovat vodní dílo. Ovšem do současné doby nebyly přijaty mezinárodní zákony, které by tuto oblast upravovaly a existují pouze jednotlivé bilaterální a multilaterální úmluvy.¹³

Jak již bylo řečeno, nedostatek vody je často příčinou konfliktů. Nejvíce rizikovou oblastí je oblast Blízkého východu. Zde bylo zatím uzavřeno šest mezinárodních dohod o vodních zdrojích, které ovšem nejsou často dodržovány. V povodí Eufratu a Tigridu se

¹¹ UNESCO. *Water Problems*. In: [online]. [cit. 2012-07-26]. Dostupné z: http://unesco.uiah.fi/water/material/05_water_problem.html.

¹² Tamtéž.

¹³ MACHÁČEK, Štěpán. *Úloha vodních zdrojů v mezinárodních konfliktech na Blízkém východě* [online]. 2006 [cit. 2012-10-05]. Dostupné z: https://docs.google.com/a/amo.cz/viewer?a=v&q=cache:mLnDVJ83LTgJ:www.mzv.cz/file/16732/Zkracena_verze.RM.02.26.05.doc+&hl=en&gl=cz&pid=bl&srcid=ADGEEsivV5WzkI7vkazouyIiPD_Cb9GIwHzIrMcy_1sNuTsPIW8w5k0Y_5qChbiqLu-QFDzc8zHvbT9jx0tGJovyaxQs_M_O6ilgThrngOO.

rozkládá Turecko, Sýrie a Irák a ty spolu často soupeří o nárok nad těmito vodami. Největší spotřebu vody má Irák, který leží na dolním toku obou řek. V 70. letech začalo Turecko realizovat projekt GAP, jehož cílem bylo vybudování 22 přehrad a hydroelektráren na horním toku a Sýrie započala se stavbou Asadovy přehrady. Z těchto důvodů přitékalo pouze minimální množství vody do Iráku. To vyústilo v roztržku v roce 1974, která se téměř stala ozbrojeným konfliktem. Zabránila tomu pouze intervence Sovětského svazu a Saudské Arábie. Obdobné situace nastávají i v povodí Nilu a Jordánu.¹⁴

4. Řešení

Podle řady odborníků není problémem nedostatek pitné vody, ale její špatná distribuce. V řadě rozvinutých zemí dochází ke zbytečnému plýtvání, naopak v zemích méně rozvinutých je vody kritický nedostatek. Proto zde vyvstává otázka, jak správně rozdělovat vodu mezi obyvatele. Možných postupů k řešení problematiky je více, níže uvádíme tři v současnosti pravděpodobně nejdiskutovanější z nich.

4.1 Privatizace vodních zdrojů

Voda je většinou chápána jako veřejný statek, na který mají právo všichni bez rozdílu a který je spravován výhradně státem. Jako jedno z možných řešení problematiky se nabízí ustanovit vodu čistě soukromým statkem, který bude podléhat tržním pravidlům. Tento plán byl za posledních několik let uveden do praxe na mnoha místech s různým výsledkem. Soukromé společnosti začaly obchodovat s vodou v zemích, kde do té doby byla spravována veřejně a bezplatně. Globalizace způsobuje, že je s ní nakládáno jako se zbožím. Voda je chápána z tradičního hlediska jako statek veřejný, ale současný ekonomický systém vyžaduje, aby byla voda podřízena tržním principům. V členských státech Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (*Organization for Economic Cooperation and Development*, OECD), která sdružuje rozvinuté ekonomiky, byla privatizace dlouhodobým procesem trvajícím i více jak 200 let. Rozhodujícím mezníkem se stal summit OSN v Dublinu v roce 1992, z něhož vyšlo doporučení, aby se s vodou nakládalo jako s ekonomickým statkem. Proces privatizace je dnes řadou odborníků vnímám negativně, hlavně pokud jde o jeho zavedení v rozvojových zemích.¹⁵

4.1.1 Pozitiva

Mnoho expertů tvrdilo, že privatizace vodních zdrojů je špatná pro chudé, pro životní prostředí a vede k nespravedlivé distribuci vody. Hlavním argumentem bylo, že soukromé společnosti upřednostní výnos před lidmi. Nicméně opak může být pravdou. V současnosti je více jak 90 % místních vodních systémů spravováno státem, ale to nemusí být vždy přínosem. Soukromé společnosti by teoreticky mohly při spravování vodních zdrojů dosáhnout lepších výsledků.¹⁶

¹⁴ Tamtéž.

¹⁵ ČERMÁKOVÁ, Michaela. *PRIVATIZACE VODNÍCH ZDROJŮ*. [online]. S. 1-6 [cit. 2012-07-26]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/download/docs/34_privatizace-vodnich-zdroju.pdf>.

Dalším argumentem proti privatizaci je, že zpoplatnění vody může odříznout nemovité obyvatelé od jejích zdrojů. Ti už k nim ale v mnoha zemích dávno nemají přístup. Pravdou je, že lidé z nejchudších oblastí musí za vodu reálně platit až desetkrát více než je její průměrná světová cena. Mohla by privatizace vodních zdrojů tyto problémy odstranit? Jejimi hlavními zastánci jsou například Světová banka (World Bank, WB) a Mezinárodní měnový fond (International Monetary Fund, IMF).¹⁷

4.1.2 Negativa

Jako hlavní negativa privatizace se uvádí nízké investice soukromých firem do vodní infrastruktury, zvýšení ekonomické nerovnosti, snížení dostupnosti vody a vyloučení chudých komunit ze služeb. Privatizace také může vést ke zvýšení výskytu znečišťujících látek, protože se soukromým společnostem nedostává dostatečné množství ekonomických pobídek, aby se zabývaly chronickými ekologickými problémy. Prohlášením vody za soukromý majetek je také podstatně snížena možnost dohledu a účasti veřejnosti na rozhodovacím procesu. To může způsobit oslabení demokratického rozhodování a přehlížení veřejného zájmu. Jako příklad negativních důsledků privatizace může být uvedena privatizace vodních zdrojů ve městě Dar El Salaam v Tanzánii. V roce 2003 uzavřela tanzanská vláda desetiletý kontrakt s firmou City Water na spravování vodní infrastruktury. Po dvou letech se vláda rozhodla spolupráci ukončit, protože nebyly naplněny hlavní body obsažené ve smlouvě. Firma neinvestovala do vodní infrastruktury a rapidně zvýšila cenu za vodu.¹⁸

4.2 Odsolování moří

V současné době se lidstvo snaží přijít na způsob, jak efektivně odsolovat mořskou vodu, aby se dala využít jako voda pitná. Dnes se používá mechanismus, který je energeticky náročný a celkový proces je mnohem dražší než využívání vody z podzemních zdrojů. Na Blízkém východě se chystá velká stavba odsolovacích elektráren, které mají vyrobit 40 milionu litrů vody v roce 2020. Ve Spojených arabských emirátech se nachází největší odsolovací elektrárna na světě.

4.3 Podzemní zásoby vody

Dalším řešením problému nedostatku pitné vody by mohla být podzemní voda. Podle nedávných výzkumů bylo objeveno, že se v Africe nachází velké množství podzemní vody. To až stonásobně přesahuje množství povrchové sladké vody. Problémem je, jak se k podzemním zásobám dostat. Tato voda je mnohem čistější, než ta povrchová. Vědci narazili na podzemní rezervoár v Namibii, který by mohl jejím obyvatelům vystačit až

¹⁶ MACDONALD, Nancy. *Is the privatization of water the right thing to do?*. In: [online]. [cit. 2012-08-30]. Dostupné z: <<http://www2.macleans.ca/2009/09/03/the-market-solution/>>.

¹⁷ Tamtéž.

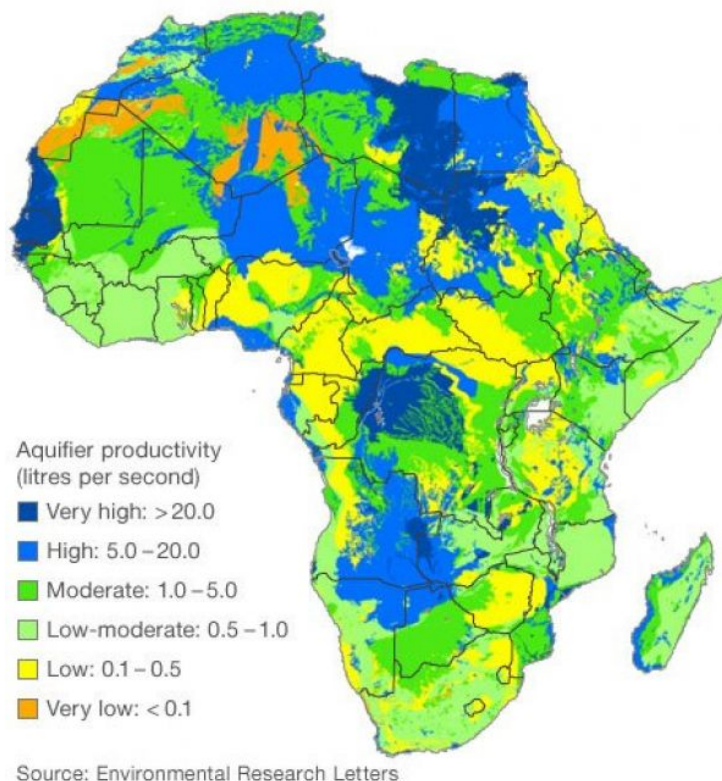
¹⁸ ČERMÁKOVÁ, Michaela. *PRIVATIZACE VODNÍCH ZDROJŮ*. [online]. S. 1-6 [cit. 2012-07-26]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/download/docs/34_privatizace-vodnich-zdroju.pdf>.

na 400 let. Nebezpečí zde může nastat, pokud budou obyvatelé vodu špatně odčerpávat, neboť přímo nad jejím povrchem se nachází rezervoár se slanou vodou.¹⁹

Na mapě je zobrazeno, kde se potenciálně nachází jaké množství podzemní vody v Africe. Velké zásoby vody představuje tmavě modrá barva a barva oranžová znázorňuje ty potenciálně nejmenší.

Obrázek 1: Mapa zásob podzemní vody v Africe

Zdroj: <<http://zpravy.ihned.cz/svet-afrika/c1-56660760-vedci-v-namibii-objevili-podzemni-rezervoar-vody-zasoby-maji-az-na-400-let>>

5. Závěr

Problematika přístupu k pitné a nezávadné vodě je velmi rozsáhlá a je zde mnoho rovin, kterými se můžeme zabývat. Delegáti se pokusí přijít na to, jak co nejlépe vyřešit redistribuci vody na Zemi a jak předcházet problémům a reagovat na důsledky, které nedostatek vody a její závadnost způsobuje. Může být privatizace řešením aplikovatelným v globálním měřítku? A pokud ne, jak zajistit efektivitu vynakládání s vodou? Přístup k této životodárné surovině je velmi aktuální a palčivou otázkou, nad kterou je zapotřebí nezavírat oči. Co je obrovským problémem dnes v Africe a mnoha asijských zemí, se v blízké budoucnosti obrátí i proti vyspělému světu. A koho bude pálit nedostatek ropy, až se nebude mít čeho napít?

¹⁹ Vědci v Namibii objevili podzemní rezervoár vody. Zásoby mají až na 400 let. Ihned.cz. In: [online]. [cit. 2012-08-14]. Dostupné z: <<http://zpravy.ihned.cz/svet-afrika/c1-56660760-vedci-v-namibii-objevili-podzemni-rezervoar-vody-zasoby-maji-az-na-400-let>>.

K zamyšlení se naskýtají mimo jiné následující otázky:

1. Jaké nejčastější problémy s vodními zdroji se vyskytují ve vaší zemi? Jak byste je řešili?
2. Je ve vámi zastupovaném státě dostatek vody pro všechny jeho obyvatele? Mají k ní rovnoměrný přístup?
3. Je podle vlády vaší země voda základním lidským právem, a tedy veřejným statkem, nebo obchodovatelnou komoditou? Patří tato surovina do rukou soukromých objektů?
4. Které překážky stojí v cestě jejímu efektivnímu využívání a redistribuci?

Doporučené prameny k prostudování a tvorbě stanoviska

K dané problematice existuje velké množství dalších informací, které stojí za přečtení. Zde uvedené zdroje jsou příkladem dalšího studia, ale samozřejmě lze najít mnohé další.

- ♦ WATERAID. Webová stránka zabývající se nedostatečným přístupem k pitné vodě, redistribucí a pomocí rozvojovým zemím. Dostupná na: <<http://www.wateraidamerica.org/>>
- ♦ WATERNET. Posláním WaterNet je vybudovat regionální institucionální a lidské kapacity pro integrované řízení vodních zdrojů prostřednictvím školení a vzdělávání. Přístup z: <http://hikm.ihe.nl/waternet/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1>
- ♦ HUMAN DEVELOPMENT REPORT 2006. Beyond scarcity: Power, poverty and the global water crisis. UNDP, New York, 2006. Zpráva OSN o lidském rozvoji vytvořená v roce 2006 Rozvojovým programem OSN. Zabývá se problematikou vody pro lidskou spotřebu a deficitem v kanalizaci. Přístup z: <<http://hdr.undp.org/en/media/HDR06-complete.pdf>>
- ♦ OFF-TRACK, OFF-TARGET: Why investment in water, sanitation and hygiene is not reaching those who need it most. Zpráva organizace WaterAid z roku 2011. Řeší otázku, proč se investice do vody, kanalizace a hygieny nedostávají k těm, kdo ji potřebují. Přístup z: <http://www.wateraid.org/documents/plugin_documents/offtrack_offtarget.pdf>
- ♦ PRIVATIZACE VODNÍCH ZDROJŮ. Informační sekce Člověka v tísni Rozvojovka se zabývá situací v rozvojových zemích. Publikace se zaměřuje na otázku privatizace vodních zdrojů a její efektivitu. <http://www.rozvojovka.cz/download/docs/34_privatizace-vodnich-zdroju.pdf>
- ♦ KINSHASA: ŽÍZNIVÉ SUBSAHARSKÉ MĚSTO. Případová studie o Kongu vytvořená informační sekci Rozvojovka. Popisuje problematikou přístupu obyvatel Kinshasy

k pitné vodě. Přístup z: <http://www.rozvojovka.cz/download/docs/32_kinshasa-ziznive-subzaharske-velkomesto.pdf>

Seznam použité literatury a zdrojů

BECKER, Brad. *Voda bude brzy nedostatkovým zbožím*. In: [online]. [cit. 2012-07-24]. Dostupné z: <<http://www.rozvojovka.cz/clanky/945-voda-bude-brzy-nedostatkovym-zbozim.htm>>

DRINKING WATER. [online]. [cit. 2012-07-14]. Dostupné z: <<http://www.drinking-water.org/flash/splash.html>>

ECOSOC: *United Nations Conference on Sustainable Development* (UNCSD) – Rio +20. [online]. [cit. 2012-08-10]. Dostupné z: <<http://www.un.org/en/ecosoc/about/uncsd-rio.shtml>>

IHNEDE. *Vědci v Namibii objevili podzemní rezervoár vody. Zásoby mají až na 400 let*. In: [online]. [cit. 2012-07-24]. Dostupné z: <<http://zpravy.ihned.cz/svet-afrika/c1-56660760-vedci-v-namibii-objevili-podzemni-rezervoar-vody-zasoby-maji-az-na-400-let>>

MACDONALD, Nancy. *Is the privatization of water the right thing to do?*. In: [online]. [cit. 2012-08-30]. Dostupné z: <<http://www2.macleans.ca/2009/09/03/the-market-solution/>>

MACHÁČEK, Štěpán. *Úloha vodních zdrojů v mezinárodních konfliktech na Blízkém východě* [online]. 2006 [cit. 2012-10-05]. Dostupné z: <https://docs.google.com/a/amo.cz/viewer?a=v&q=cache:mLnDVJ83LTgJ:www.mzv.cz/file/16732/Zkracena_verze.RM.02.26.05.doc+%&hl=en&gl=cz&pid=bl&srcid=ADGEESiVv5WzkI7vkazouyIIPD_Cb9GIwHzIrMcy_1sNuTsPIW8w5k0Y_5qChbiqLu-QFDzc8zHvbT9jx0tGJovyaXQs_M_O6ilgThrngOO>

SINGER, Martin. *Přístup k nezávadné vodě je podle Rezoluce OSN základním lidským právem. Česká republika rezoluci nepodpořila*. [online]. [cit. 2012-08-12]. Dostupné z: <http://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/pristup-k-nezavadne-vode-je-podle-rezoluce-osn-zakladnim-lidskym-pravem-ceska-republika-rezoluci-nepodporila?sel_ids=1&ids%5Bx5faed9ecad9fc9e502269bd3b10d5f12%5D=1>.

UN. *United Nations - The Millennium Development Goals: Goal 7*. [online]. [cit. 2012-08-10]. Dostupné z: <<http://www.un.org/millenniumgoals/environ.shtml>>

UNEP. [online]. [cit. 2012-07-19]. Dostupné z: <<http://www.unep.org/themes/Freshwater/Regions/index.asp?case=roe>>

UNESCO: *Water Problems*. [cit. 2012-07-26]. Dostupné z: <http://unesco.uiah.fi/water/material/05_water_problem.html>

WATKINS, K. et al. *Human Development Report 2006. Beyond scarcity: Power, poverty and the global water crisis*. UNDP, New York, 2006. ISBN 0-230-50058-7. [online]. [cit2012-08-3]. Dostupné z: <<http://hdr.undp.org/en/media/HDR06-complete.pdf>>.

Autor: Martina Kotasová

Imprimatur: Veronika Kadlecová, Zuzana Netolická

Jazyková úprava: Tomáš Konečný, Veronika Maurerová, Iveta Zetochová

Grafická úprava: Jan Hlaváček

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky pro potřeby XVIII. ročníku Pražského studentského summitu.

© AMO 2012

Model OSN

Asociace pro mezinárodní otázky,

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel./fax: +420 224 813 460,

e-mail: summit@amo.cz,

IČ: 65 99 95 33

»www.amo.cz«

»www.studentsummit.cz«

Top partneři

Generální partner
Modelu OSN

Hlavní partner
Modelu OSN

Hlavní partner Modelu NATO

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Model NATO is co-sponsored by
the North Atlantic Treaty Organization

Hlavní partner Modelu EU

Partner konference

Univerzitní
partner

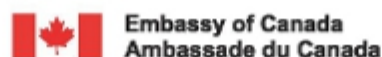
Partner zahájení

Partner jednání

Partneři Modelů

Mediální partneři

Hlavní mediální partner

Hlavní mediální partner

Partner Chronicle

Za podpory

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs

Pražský studentský summit
projekt Asociace pro mezinárodní otázky